

Raadsvergadering : 1 juni 2026

Voorstelnummer : Z-24-144091/D/26/406139

Onderwerp : **Ontwerp-meerjarig uitvoeringsplan Groningen en Noord-Drenthe**

Stadskanaal, 17 maart 2026

Beslispunten

1. Kennis te nemen van het ontwerp-meerjarig uitvoeringsplan Economische Agenda voor Groningen en Noord-Drenthe 2026-2028.
2. Een zienswijze naar voren te brengen op het ontwerp-meerjarig uitvoeringsplan Economische Agenda voor Groningen en Noord-Drenthe 2026-2028.

Aan de raad

Inleiding

In dit voorstel komen concretisering en uitvoeringsstructuur van de Economische Agenda (EA) samen. De definitieve gemeenschappelijke regeling (GR), de concept-statuten voor de stichting voor de EA en het convenant voor de kassiersfunctie van de provincie lagen al eerder voor. Maar nu ook het eerste meerjarig uitvoeringsplan, de concretisering van de EA voor 2026-2028.

De EA is maatregel 35 uit de kabinetsreactie 'Nij Begun – op weg naar erkenning, herstel en perspectief'. Samen met de Sociale Agenda heeft het als doelstelling om in 2055 minimaal het landelijk gemiddelde voor de brede welvaart te bereiken. De EA is in juni 2025 door de regionale overheden en de Ministerraad vastgesteld. In hoofdstuk 7 van de Agenda is vastgelegd dat er een openbaar lichaam (gemeenschappelijke regeling) komt met een daaraan gekoppelde stichting. Ook is vastgelegd dat de Agenda in ieder geval elke vijf jaar wordt geconcretiseerd.

Het ontwerp-meerjarig uitvoeringsplan Economische Agenda voor Groningen en Noord-Drenthe

Het ontwerp-meerjarig uitvoeringsplan EA voor Groningen en Noord-Drenthe 2026-2028 (uitvoeringsplan) is de eerste concretisering van de Agenda. Dit uitvoeringsplan geeft prioriteit aan drie thema's en geeft voor de komende periode ambities, richting en zicht op uitvoering. **Wij stellen u hierbij in de gelegenheid om tot en met 3 juli 2026 zienswijzen naar voren te brengen.**

In de GR wordt vastgelegd dat de betrokken volksvertegenwoordigingen (gemeenteraden, Staten en Algemeen Besturen van de waterschappen) de gelegenheid wordt geboden om zienswijzen in te dienen op een ontwerp-uitvoeringsplan (artikel 10, eerste lid GR). De voorbereiding van het uitvoeringsplan wijkt af van de procedure zoals volgt uit de GR. In de GR wordt namelijk vastgelegd dat de stichting voor de EA de voorbereiding doet voor het uitvoeringsplan en het algemeen bestuur een voorstel doet. De stichting is nog niet opgericht terwijl de noodzaak en het belang er is om te starten en de middelen beschikbaar en overgemaakt te krijgen. Daarom is de voorbereiding éénmalig vanuit de deelnemers gedaan in samenwerking met het Rijk, kennisinstellingen en bedrijfsleven en zal de looptijd van het uitvoeringsplan korter zijn, namelijk drie jaren in plaats van vijf jaren.

De colleges en de dagelijks besturen stellen éénmalig de betrokken volksvertegenwoordigingen in de gelegenheid om zienswijzen op het ontwerp-uitvoeringsplan in te dienen. Wanneer het openbaar lichaam is opgericht, zal het bestuur van Perspectief Groningen en Noord-Drenthe dat doen. De vaststelling van het uitvoeringsplan zal wel gebeuren door het algemeen bestuur van Perspectief Groningen en Noord-Drenthe. Het algemeen bestuur bepaalt dan ook hoe de zienswijzen op het ontwerp-uitvoeringsplan worden verwerkt.

De termijn voor de zienswijzen wordt in de GR gewijzigd van acht naar twaalf weken. Dat zou voor dit ontwerp-uitvoeringsplan betekenen dat tot 24 juni 2026 zienswijzen kunnen worden ingediend. Dit is besproken met de coördinerende griffiers. Zij geven aan dat een aantal volksvertegenwoordigingen vergadert in de week van 29 juni 2026 en hebben verzocht om de zienswijzeperiode met één week te verlengen. Hieraan kan tegemoetgekomen worden omdat de GR nog niet in werking is getreden en de termijn niet vaststaat. Op deze manier willen we u goed in positie brengen om zienswijzen naar voren te brengen voordat het algemeen bestuur een besluit over uitvoeringsplan neemt.

Dit voorstel ligt gelijktijdig voor bij de andere regionale overheden.

Beoogd direct en langjarig effect

Beoogd direct effect

Hiermee ontstaat duidelijkheid over de organisatorische inrichting van de uitvoering van de EA.

- Het eerste Meerjarig Uitvoeringsplan (2026-2028) geeft richting aan de concrete uitvoering van de EA in de komende drie jaren.

Beoogd langjarig effect

Met het vaststellen van het eerste meerjarig uitvoeringsplan wordt structureel invulling gegeven aan de uitvoering van de regionale economische samenwerking. Op langere termijn leidt dit tot een sterker economisch systeem waar gezamenlijk gewerkt kan worden aan innovatie, werkgelegenheid, ondernemerschap en een toekomstbestendige regionale economie.

De oprichting van een stichting onder de GR maakt het mogelijk om deze samenwerking duurzaam te organiseren en slagvaardig uitvoering te geven aan projecten en initiatieven die bijdragen aan de doelen van de EA.

Argumenten

1.1 Het meerjarig uitvoeringsplan Economische Agenda voor Groningen en Noord-Drenthe 2026-2028 is de concretisering van de Economische Agenda

De EA moet in ieder geval elke vijf jaar geconcretiseerd worden. Het is de basis voor het Uitvoeringsprogramma Rijk dat weer de basis is voor de jaarlijkse monitor Staat van Groningen en Noord-Drenthe (zie ook hoofdstuk 3 en bijlage 1 onder A van de toelichting op de GR bij het voorstelnummer Z-24-144091/D/26/405557). Het Rijk reserveert de middelen op basis van het uitvoeringsplan.

In dit eerste ontwerp-uitvoeringsplan wordt focus aangebracht via de thema's technologie, talent en toerisme en worden de ambities op deze thema's vastgelegd (zie hoofdstuk 4 uitvoeringsplan). Het uitvoeringsplan kwam tot stand in een intensief, open en breed proces waarbij kennis en inzet van overheden is gekoppeld aan die van bedrijven en kennisinstellingen. De werkwijze was daarmee helemaal in de geest van de EA.

Het uitvoeringsplan zet eerste stappen richting concrete investeringen en investeert in ontwikkeling. Hiermee krijgt de ontwikkelmotor die de EA wil zijn, vorm. Deze ontwikkelmotor stelt in staat om goede ideeën te onderzoeken of te laten onderzoeken op haalbaarheid zodat ze een volgende stap maken richting uitvoering. Het uitvoeringsplan gaat ook in op de uitvoering, het financiële kader en randvoorwaarden (hoofdstukken 5 t/m 7 uitvoeringsplan).

1.2 Faciliteren van de rol van de gemeenteraad

Wij hechten grote waarde aan een stevige betrokkenheid van de volksvertegenwoordiging bij de uitvoering van de EA. Om u optimaal in positie te brengen, wordt dit uitvoeringsplan voorgelegd voor zienswijzen. De gemeenteraad kan hierbij gebruikmaken van de reeds ingestelde klankbordgroep Nij Begun om de dialoog intern te voeren en tot een gezamenlijke reactie te komen. Hiermee wordt geborgd dat de lokale belangen en politieke accenten van de gemeenteraad een plek krijgen in het meerjarige uitvoeringsplan.

Aanpak/uitvoering/voortgang

Historie

Gezien de langdurige impact van dit dossier is een korte historie toegevoegd, zodat u de huidige koers kan toetsen aan de eerder vastgestelde uitgangspunten en tevens inzicht te geven in de democratische kaders die in de vorige bestuursperiode zijn gesteld.

Toen de Agenda in juni 2025 door het kabinet en de regionale besturen werd vastgesteld, fungeerden de betrokken volksvertegenwoordigingen primair als kadersteller.

- Wensen en bedenkingen: voorafgaand aan de definitieve vaststelling in juni 2025 hebben veel volksvertegenwoordigingen gebruikgemaakt van hun recht om 'wensen en bedenkingen' mee te geven.
- Focus op 'Brede Welvaart': de betrokken volksvertegenwoordigingen hebben er sterk op aangedrongen dat de Agenda niet alleen over "harde economie" (zoals waterstoffabrieken) zou gaan, maar dat er een directe koppeling moest zijn met de Sociale Agenda. Dit heeft geleid tot de huidige verwevenheid van beide agenda's in de uitvoeringsstructuur.

Omdat individuele gemeenteraden bang waren de grip te verliezen op dit enorme regionale dossier, is het Regioberaad opgericht.

- Dit is een samenwerkingsverband van afgevaardigden (raads- en statenleden) van betrokken overheden.
- Rol: het fungeert als een "pre-parlementair" orgaan dat de voortgang van Nij Begun monitort en gezamenlijk voorbereidingen doet.

Nu er wordt toegewerkt naar het openbaar lichaam met een bijbehorende stichting, is de rol van de betrokken volksvertegenwoordigingen verschoven naar toezichthouder op de governance.

- Het zienswijzetrject (9 januari tot 6 maart 2026): de gemeenteraden en Staten hebben recent via het Regioberaad een kritische gezamenlijke zienswijze ingediend op de ontwerp-GR.
- Eisen aan de stichting: de betrokken volksvertegenwoordigingen hebben afgedwongen dat de stichting niet zelfstandig over het geld beslist. De stichting adviseert en bereidt plannen voor, maar het openbaar lichaam behoudt de finale beslisbevoegdheid.
- Mandaatbeperkingen: er is specifiek aandacht gegeven aan actieve informatieplicht en strikte kaders in de statuten, zodat de betrokken volksvertegenwoordigingen niet pas achteraf horen wat er met de middelen is gebeurd.

Participatie

Voor de totstandkoming van het ontwerp-uitvoeringsplan wordt verwezen naar de inleiding. Van 1 april tot 4 juli 2026 kan iedereen zienswijzen naar voren brengen op het ontwerp-uitvoeringsplan.

Extra bijeenkomst op 14 april 2026

Op 14 april 2026 wordt een extra bijeenkomst gehouden om nieuwe raadsleden te informeren over de achtergrond en context, het proces zoals dat tot nu toe doorlopen is, de GR en het ontwerp-uitvoeringsplan. De uitnodiging volgt nog en is gericht aan alle betrokken volksvertegenwoordigers, dus niet alleen aan nieuwe raadsleden.

Vervolg

Het uitvoeringsplan zet eerste stappen richting concrete investeringen en investeert in ontwikkeling. Hiermee krijgt de ontwikkelmotor die de Economische Agenda wil zijn, vorm. De vaststelling van het uitvoeringsplan zal gebeuren door het algemeen bestuur van Perspectief Groningen en Noord-Drenthe. Het algemeen bestuur bepaalt dan ook hoe de zienswijzen op het ontwerp worden verwerkt.

Communicatie

Het besluit wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

Juridische consequenties

Wettelijke grondslag

Onder meer de Wet gemeenschappelijke regelingen, het wetsvoorstel Groningenwet, Burgerlijk Wetboek en andere wetten zoals de Algemene wet bestuursrecht, Gemeentewet, de Provinciewet en de Waterschapswet.

Het geven van de zienswijze op het Meerjarig uitvoeringsplan Economische Agenda voor Groningen en Noord-Drenthe 2026 – 2028 is gebaseerd op artikel 10 van de gemeenschappelijke regeling Perspectief Groningen en Noord-Drenthe.

Kosten, baten, dekking en subsidies

N.v.t.

Standpunt Participatieraad, commissies en/of OR

N.v.t.

Bijlagen

1. Ontwerp-meerjarig uitvoeringsplan Economische Agenda voor Groningen en Noord-Drenthe 2026-2028

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

de heer K. Sloots
burgemeester

De raad van de gemeente Stadskanaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 17 maart 2026, nr. Z-24-144091/D/26/406139;

b e s l u i t :

de concept zienswijze gemeenteraad Stadskanaal meerjarig uitvoeringsplan economische agenda Groningen en Noord-Drenthe in te dienen bij de kwartiermaker Economische Agenda.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 1 juni 2026.

De raad

mevrouw W.J. Onrust
raadsgriffier